

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Hajsza

Debrecen, október 14.

A politikába új botrányt akarnak belékeverni azok, akiknek a politikai botránycsinálás minden tudományuk és egyedüli harci eszközük. Lukács László állítólag más fél milliót fogadott el a rendelkezési alap részére annak ellenében, hogy a margitszigeti játékbank alapszabályait jóvá fogja hagyni. Tisza István gróf, amint a kormányra lépett, megtagadta az alapszabályok jóváhagyását és minden közbenjárás ellenére nem adott módot arra, hogy a játékbank megkezdhesse működését. Tehát — mondja az ellenzék, — vonja le Tisza István gróf ennek a következményeit. Ime a mód, ahogy a botrány tótágast álló észjárással tőkésíteni szeretnék.

Egy miniszterelnök átveheti elődjének politikai programját, átveheti esetleg annak tervbe vett rofermijait, de semmiestre se veheti és nem veszi át a felelősséget elődjének cselekvéseért. Ha a margitszigeti társaságnak valami követelni valója lenne, vagy valami kára van, azt épen úgy nem érvényesítheti pör útján Tisza István gróffal szemben, mint amennyire nem lehet politikailag felelőssé tenni a miniszterelnököt ebben az ügyben. Egy dologban egyetértett Tisza István Lukács Lászlóval, amiben a koalíciós kabinet is teljesen azonos véleményben volt velük: hogy rendelkezési alapra szükség van. Arra nézve azután, hogy a rendelkezési alap miből szerezze bevételeit, más-más felfogás lehet a kormá-

nyok között és Tisza István gróftól ebben is mindenesetre nagy úr választja el Lukács Lászlótól. Ha ennek nyíltan nem is adott kifejezést, amint hogy ezeket az ügyeket nem is szokták hivatalos nyilatkozatok tárgyává tenni, — benne van a miniszterelnök e felfogása abban a negatív dologba, hogy a margitszigeti bank alapszabályait nem hagyták jóvá. Ha ezt az ellenzék se vonja kétségbe, amint hogy nem is teszi, — hol van itt a kormányüldözésre való alkalom?

A margitszigeti játékbank ügye tényleg nem tartozik a legtetszetősebb ügyek közé. Vannak ugyan teljesen korrek és tisztességes emberek, akik azt vallják, hogy a főváros idegenforgalmának föllendítése érdekében az ilyen szépséghibát meg lehet tünni, — amint a nálunknál jóval radikálisabb francia nemzet és annak köztársasági erkölcsű kormánya is megtűri az internacionális fiúrdőhelyeken a fosztogató kaszinókat és eltűri az ezek révén származó állami jövedelmeket. Ugyanezeknek az a véleményük, hogy jobb, ha az egyelőre ki nem irtható játékszenvedélynek ott van a megtűrt tanyája, ahova csak a vagyonosabb osztályok tagjai juthatnak be, mintha az, a mai állapot mellett, karambol-körök és kerületi kaszinók játékszobáiban, a legkisebb existenciák által is hozzáférhetően, leplezetten és más bűnök kíséretében tombolja ki magát. És ha az állami jövedelmekben is meg van az erkölcstelenség, hogy az iszákosság révén, a kártyabélyeg útján és más módokon jövedelmek szedtetnek a szenvedélyből, — ennek csak folytatása az,

hogy a játékbankot is megadóztatták. Igaz, hogy a rendelkezési alap céljaira és nem az állami bevételek javára: ez ellen azonban azok aligha tehetnek joggal kifogást, akik az állami üzemek bevételeiből hasították ki a rendelkezési alapot.

Azonban mindez meghaladott kérdés. Akár lehet mentség a margitszigeti játékbank ideájára, akár nem, — akár reszkirozzott ezért a részvénytársaság másfél milliót, akár nem, — akár a rendelkezési alaphoz szánták, akár nem, — sőt azt az egyáltalán be nem bizonyított esetet is számításba véve, hogy ezt a másfél milliót a rendelkezési alap elfogadta, vagy el is költötte, — mindezek az eshetőségek nem érinthetik Tisza Istvánt, mihelyt bizonyossá vált, hogy ő a játékbank alapszabályainak jóváhagyását megtagadta, amiből tehát kétségtelen, hogy se a másfél millióról, se Lukács ígéretéről nem tudott és ha arról tudomást szerzett, azt magára nézve kötelezőnek el nem ismerte.

Szomorú dolog, hogy amikor az ország legjobban vergődik a bajokban, amikor százfelől ráférne a segítség, amikor a végpusztulás veszedelme tornyosul előttünk, — az ellenzék egyetlen, kimeríthetetlen hivatásainak az embervadászatot tartja. De ha már ez a mestersége, ne tetézze ezt azzal a kirívó erkölcstelenséggel, hogy a botrányok révén az ellen akar fégyvert kovácsolni, akiről beismeri, hogy a botránytól távol áll, sőt annak útját elvágta! Ekkorát rugni a logikán, az igazságon, talán még minálunk se szabad.

Neki muzsikálnak...

Irta: Forgách Julia.

Azt mondják, a zene is olyan, ha közhelyen szól, mint a köztéren égő lámpa, mely nemcsak annak világít, aki meggyújtja, hanem mindenkinek, aki csak látja. Így a zenét is nemcsak az élvezi, aki huzza, vagy huzatja, hanem mindenki, aki csak hallja.

Pedig hát nem úgy van.

Lehet, hogy a lámpával is úgy van, de a muzsikával egészen másképpen áll a dolog.

Nézzük csak meg a mulató embert, akár a legfényesebb kávéházban, akár a legfüstösebb korcsmában. Körülötte állanak a cigányok (mert mások ugyan kik muzsikálnának a szepertive mulató embernek) és huzzák, nem ahogy az Isten tudni adta nekik, hanem — ahogy fizetik. Az pedig nem mindegy ám, mert ha jól meg vannak gyantázva, akkor még jobban is muzsikálnak, mint ahogyan tudnak, de ha csak nagyon vékonyan néz ki a pénz a pasasból, akkor még úgy se muzsikálnak, ahogy tudnának.

Hát mondom, mulat valaki és muzsikáltat magának. Más is hallja a muzsikaszót, mindenki hallja; de éppen csak hogy hallja, majdnem észre se látszik venni. De az, akinek muzsikálnak, szinte kéjes élvezettel szívja magába a nóta hangjait, mert hiszen neki muzsikálnak.

Sok ilyen önmagának muzsikáltató és a muzsikaszóban kéjelgő embert láttam már életemben, de olyan tipikus alak, mint amilyent a multkor láttam, még nem fordult elő a praxisomban.

Szerda volt, a hetipiác napja és már kora reggel óta hangos volt a szomszárdban levő korcsma.

Ugyanis a tanyai emberek, miután egész héten nem igen adódik alkalom a beszélgetésre, ilyenkor kerülnek össze egy kis eszmecsere folytatására. Hogy ez az eszmecsere magas, sőt néha túlságosan magas tónusban folytatódik, az csak természetes, miután valamennyien egyszerre beszélnek s valamennyinek az az ambíciója, hogy amit mond, meg értsék, így tehát mi sem természetesebb, mint hogy mindegyik iparkodik tulkiabálni a másikat.

Mondom tehát, hangos volt a korcsma reggel óta, a muzsika is szólt, néha a duda, néha meg a hegedűből és tamburából összegabalyított „kecások“, a legtöbbször azonban ez is, amaz is egyszerre. Talán csak a zeneszerzők elvárta lelkeinek mulattatására rendeznek ilyen koncertet a pokol erőcsarnokában, miután megvagyon írva: „... ki mi-ben vétkezik, abban bűnhődik“.

Egyszer csak úgy, délután három óra tájban, az utcán hallatszik a muzsikaszó, s erre felé közeledik. Valaki kísérteti magát. Körülbelül ismerem már azokat az atyafiakat, akik

cigányokkal szokták magukat hazakisértetni a korcsmából s azért is inkább csak megszokásból, mint kíváncsiságból kinézek az ablakon, hogy ugyan melyik a sok közül?

De most ez egyszer nem a megszokott alakok közül való volt a *protizó* atyafi, hanem egy ismeretlen toprongvos, násztorfélé ember. A cigányoknak a kalapijukon, meg a hegedűn, tamburán, kétfelé szakított tiz, meg huszkoronások voltak feltüntetve, a primásnak még a homlokára is rá volt ragasztva egy fél huszkoronás; pedig az egész embertől nem nézett ki még három hatos sem.

És ahogy bandukol a cigányok előtt, szinte leri az arcáról az a nagy boldogság, hogy most neki muzsikálnak. — Két kezét a zsebébe dugja, fejét lehajtja, de még a szemét is félig ehunyja. Az arca meg-megrándul valamely kéjes borzongástól és az aika szögletében rosszul titkolt mosoly játszadzik. Most megáll, szembefordul a cigányokkal, nem szól egy szót se, csak int nekik s azok letérdelnek előtte és úgy muzsikálnak. Aztán leül a földre, a cigányok fölállanak, csak a primás térdel mellé s a szó szoros értelmében a „fűlébe“ huzza:

Vety bi lánac, po lánac prodávo“.
Vety bi ánac, po ánac prodávo“.

Ennek a duhaj, szerb nótának az értelme magyarul körülbelül így hangzik:

A létszámemelés

Hivatalosan: 31.300 fő

Hivatalos oldalról ma délután került nyilvánosságra a hadsereg létszámemelésére vonatkozóan a monarchia két államának kormányai és a közös hadügyminiszter között lefolyt tárgyalások eredménye. A létszámemelés, amely különben nem egyszerre, hanem 3-5 éven belül fokozatosan fog életbe lépni, összesen 31.300 embert tesz, amelyből a közös hadsereg és a haditengerészet részére összesen 18.000, a honvédség részére 6000 és az osztrák Landwehr részére 7300 ember igénytetik.

Az okok, amelyek a hadvezetőséget e létszámemelés keresztülvitelére indították, három csoportba foglalhatók. Az első az, hogy tüzérség tekintetében erősen mögötte vagyunk a többi hatalmas tüzérségének és most is a létszámemelés után, csupán az orosz tüzérséggel jutunk körülbelül ugyanazon erőállományba. A második ok, hogy a műszaki csapatoknál a gépfegyver és léghajós osztályoknál az újoncszükséglet most már feltétlenül kielégítést kíván. A harmadik oka a létszámemelésnek, hogy a határon levő csapatok békélszámát multhatatlanul ki kellett egészíteni, nehogy márbílyen külpolitikai bonyodalom beálltával ismét családós tartalékosokat kelljen fegyverbe szólítani.

Irányadó helyről úgy értesülünk, hogy a létszámemelés végösszege jelentékenyen kisebb, mint azok az igények, amelyekkel a hadvezetőség eredetileg fellépett és hogy a 31.300 emberben való megállapodás és a felemelésnek több esztendőre való beosztása az összes faktorok lelkiismeretes és objektív mérlegelésének köszönhető, akik az igényeket a legelkerülhetlenebb abszolút szükséges mértékre korlátozták.

Be, vagy nem be?

Az ellenzék most a fölött töpreng, bemenjen-e a delegációba, vagy nem. Egy kiváló munkapárti képviselő ma ezeket mondotta erről:

— Fogas kérdés, hogy bemenjen-e a delegációban? Ugy látszik tulnövőbb a hajlandóság a bemenetelre, semmint a kívülmaradásra. Ezt gróf Károlyi Mihály befolyásának lehet tulajdonítani, aki úgy látszik a delegációban is folytatni akarja azt a destruktív politikát, mellyel az utóbbi időben interjúkban és hírlapi cikkeiben a hármasszövetség ellen tört. De ha Károlyi Mihály lánzdását törne a delegációban a maga különleges francia-muskabarát külügyi állásfoglalása mellett: mit mond ahhoz majd Kossuth Ferenc, aki tudvalévően Olaszországgal és így a hármasszövetséggel szimpatizál és mit mond Apponyi, aki igen helyesen ugyancsak a hármasszövetséget tartja a világbéke és az osztrák-magyar külpolitikai érdekek szilárd oszlopának? De mit szólna az ellenzék akármely kissé gondolkodni tudó tagja ahhoz, hogy egy oroszországgal való szövetség eszméjének hirdetésében éppen a negyvennyolcas függetlenségi párt akarion lenni a közvélemény muszkavezetője?

— Már mindezek a részletkérdések a priori fölöttébb feszélyező helyzetbe hozzák a függetlenségi pártot, maga a főkérdés pedig, hogy egyáltalában bemenjen-e, az egész ellenzékot kievickelhetetlen zsákutcába kergeti. Ha bemennek: elhatározásuk konfuziója ezzel az lesz, hogy egészen elejtik eddigi elvi és taktikai álláspontjukat, megtörik a passzivitás, még pedig nem is a Házban, hanem a delegációban, amely pedig az orthodox negyvennyolcas felfogás szerint a magyar parlamentnek csakis egyik bizottsága. Ez tehát nagyon fonák helyzet, hogy a nemzet tanácsstermében nem jelennek meg, ellenben az onnét kiküldött szűkebb körű bizott-

sága. Ez tehát nagyon fonák helyzet, hogy a nemzet tanácsstermében nem jelennek meg, ellenben az onnét kiküldött szűkebb körű bizottság tanácskozásában részt vesznek. Károlyiék már kezdik is mentegetni magukat, de nagyon ügyefogyottan. Azt mondják: azért mennek a delegációba, mert ott nagy fontosságú külügyi vitáról, meg közös hadügyi kiadásokról kritikájáról lehet szó. Ugy? Hát a magyar ellenzékot, főként a függetlenségi pártot a közös ügyek jobban érdeklik, mint az ország belső dolgai. Hát a közigazgatás reformja, a választókerületek beosztást, a sajtótörvény és az esküdtszékek reformja, a magyar ellenzék szemében kisebb fontossággal bírnak, mint a külügyi exposé, vagy Krotatin tábornok előterjesztései?

— Ime csak néhány példával illusztrálva minő kínos dilemmába keveredett a mi szánalomra méltó ellenzékünk a maga se kint, se bent fajta kétszínű taktikájával, melynek végezetül még az adhatja meg a kegyelem-dőfést, hogy a nemzeti munkapárton már az a felfogás kezd kialakulni, hogy végét kell szakítani az elenzékekkel eddig tanusított tulságos udvariasságnak, mely abból állott, hogy noha a baloldali pártok nagy dőlyfősen még csak fel se bontották a többség hivatalos átiratát, a Ház mindazonáltal megválasztotta a kormánypárt által kiellölt ellenzéki tagokat is delegátusoknak. Már most mi lesz, ha a többség felhagy a tulságos és különben is durván visszautasított előzékenységgel, és azt követeli az ellenzékétől: Ha delegátusok akartok lenni, tessék bejönni a Házba és szavazni a saját kiellölt embereitekre! Vagy szavaznak és akkor megtörték a passzivitást, vagy nem szavaznak, de akkor nem lesznek delegátusaik, holott most maguk is nagyon szertnének bemenni a delegációba.

— Hát ilyen dilemmába hajszolta bele magát az ellenzék.

Botrány a bécsi korzón

Egy ezredes, egy főhadnagy, egy szép asszony és a férj

Bécsből táviratozzák: Tegnap este nyolc órakor nagy csődületet okozott a Kärtneringen sétáló közönség között két katonaszízt feltűnő szóváltása. Egy idősebb ezredes megállított és felelősségre vont egy huszártisztet. A szóváltás olyan hangossá faült, hogy a két tiszt körül egész csődület kerekedett. — Erre mind a ketten kocsiba ültek és elhajtattak. Az utcai botránynak érdekes előzményei vannak. Néhány nappal ezelőtt történt, hogy egy tekintélyes bécsi műépítő felszállt a villamosra feltűnő szépségű fiatal feleségével. Az asszony a pótkocsiba ült, az ura mellette állott. Az opera közelében két huszártiszt szállott föl a kocsira. Az egyik erősen elkezdett kacérkodni az asszonnyal. A férj feltűnően közéletű állott és a huszártisztnak hátat fordított. A tiszt erre gorombán oldaba lökte a műépítést. Ez hátrafordult és így szólt:

— *Hallja, ez a hölgy a feleségem!*

— *Én nem vagyok „hallja”, te zsidó!* — kiáltott vissza a huszár és fenyegetően fölemelte a karját.

A műépítész erre hirtelen csapást mért a tiszt karjára, úgy, hogy annak leesett a sapkája. De nem esett a földre, mert kísérője megkapta a sapkát.

A huszár ekkor kardot akart rántani, de társa lefogta és a legközelebbi megállónál levitte a kocsiról. Mialatt a villamos tovább ment, még látni lehetett, hogy a két huszártiszt hevesen vitázik.

A jelenetet látta egy ezredes is, aki történetesen civilben ott ült az utasok között. — Az ezredes, aki a ténnyel valószínűsítéshez van beosztva, tegnap meglátta a korzón a huszártisztet, megállította és igazolásra szólította föl.

A megszólitott huszártiszt tagadta, hogy azonos volna a villamoson történt jelenet hőseivel és K. grófnak mondotta magát, aki a trónörököséhez igen közel áll.

Akik az összefüggéseket ismerik, azt mondják, hogy K. gróf és a szép asszony nem véletlenül találkoztak a villamoson.

Concours Hippique Debreczenben

— Az első nap —

Pompás napfényes időjárás kedvezett a mai Concours Hippique-nek, mely ugy arányai, mint díjai és résztvevői szempontjából méltán mondható az ország egyik legjelentősebb sporteseményének. Jelen vannak: *Dom Miguel* braganzai herceg, *Horthy* Miklós fregattkapitány, a király szárnysegéde, *Kempf* Emanuel alezredes, *Lipót* Szalvátor kir. herceg képviselőjében, *Alvensleben* gróf száz királyi kamarás (Németország), *Sapieha* Leó herceg, *Missis Varmiller*, a bécsi angol nagykövet neje, *Ghillányi* Imre báróné, a földmivélsügyi miniszter neje két leányával, *Knapp* Róbert Leibnitzből (Stájerország) és számosan a főuri világból.

A debreceni társaságból künn láttuk: *Forray* Ernőné, báró *Maszbürg* Kornélné, *Lázár* grófné, *Domahidy* Elemér főispán neje; szül. *Perényi* báróné, *Prihradny* Henrvné, *Schvaben-Durneiss* báróné, *Tüdös* János drné, *Debreczeni* Jenőné, *Vecsey* Zoltánné, *Kardos* Gyuláné, *Szögyén* Jánosné, *Szabó* Sándorné, *Nedeczky* Ferencné, *Simonffy* Lónát, *Wolff* alezredesné, *Miskolczy* Laiosné, *Irianyi* Istváné, *Reviczky* Józsefné, *Huzly* Linát, *Hajdu* Imréné, *Geiger* nővéreket, *Tóth* Mihály drné, *Berzöffy* Vincéné, *Szalay* Istváné, báró *Wangenheim* Gyuláné, *Berényi* István drné, *Kölcsey* Sándor drné, vályi *Nagy* Gusztávné, *Rauh*né, *Láng* Sándor drné, *Verzár* Kálmáné, *Koncz* Laiosné, *Sárdy* Tiborné, *Kunze* Gusztávné, *Ruttkay* Ferencné, *Balkányi* Emil drné, *Czakó* Zsigmondné, *Baróthy* Béjáné leányával, *Bruckner* Ernőné, *Ledererné* Fischbein Louiset és számos rokonszenves tagját a társadalomnak.

A Concours Hippique első napiáról a következő eredményeket jelentik:

I. *Hunter Show* felvérek részére. — Díj 1000 korona és négy tiszteletdíj. — 1. Gróf *Andrássy* Géza id. p. m. „*Drága*”, ap. Mister John, a Délibáb. Lovagolta *Prónav* százados. 2. *Hajós* József hg. 12. ulánus ezred stp. h. „*Eszmény*”, ap. Kuruc, a Bálvány. Lovagolta a tulajdonos. 3. Báró *Berg* Hermann őrnagy 7. huszárezred 5. é. sz. h. „*Marais*”, ap. Fair Head, a May. Lovagolta *Malanotti* főhadnagy. Ketten diszkvalifikálva. — Tiszteletdíjak: 1. *Eszterházy* Pál grófnő: Művészi kivitelű ezüst kosár. 2. *Trauttenberg* báróné, Almásy grófnő: Metszett üvegből készült ezüst foglalatú aranyozott kancsó. 3. *Debreceni urhölgyek*: Művészi kivitelű ezüst serleg.

II. *Hunter Show* belöldi félvér lovak részére. Díj 1000 korona és négy tiszteletdíj. — 1. *Andrássy* Géza gróf 5 é. s. k. „*Becses*”, ap. Mister John. Lovagolta *Prónav* százados. 2. *Adda* Alfréd főhadnagy 7. husz. ezr. id. sp. k. „*Monkey*”, ap. Prince Gregoire. Lovagolta a tulajdonos. 3. *Tarnowski* Zdistaw gróf id. stp. k. „*Tinian*”, ap. Moritz. Lovagolta *Dobrzansky* százados. 4. *Percezel* Dénes hadnagy 7. husz. ezr. id. s. h. „*Royal Lancer*”. Lovagolta a tulajdonos. — Tiszteletdíjak: 1. *Veszely-Baich* bárónő: Márvány lovasnő. 2. *Oettl* Ti-vadar: Aranyserleg. 3. *Rohr* Ferenc lovassági tábornok, a honvédség főparancsnoka: Lószobor. 4. *Szirmay* Sándor gróf: Ezüst óra, alól lovas alakkal, szines égetéssel.

III. *Hunter Show* nehézsúly alá való lovak részére. Díj 1000 korona és négy tiszte-

harisnyák óriási választékban, rendkívül olcsón LANTOS Iskolakötények, Csipkeáruházában, Sas-u. 4. Telefon 12-50

letdíj. — 1. *Eszterházy Pál* gróf 6 é. p. k. „Lona” (imp.). 2. *Eszterházy Pál* gróf id. p. h. „Bertie” (imp.). Lovagolta a tulajdonos. 3. *Késmárky Béla* százados 5. honv. husz. ezr. id. s. h. „Ádám” (félvér). 4. *Malattoni Lajos* főhadnagy 7. husz. ezr. 6 é. p. h. „Bajtárs”, ap. Toldi. Lovagolta *Hayd* hadnagy. — Tiszteletdíjak: 1. *Lipót Szalvátor* főherceg: Márvány hamutartó, közepén lovasszoborral. 2. *Windischgraetz Lajos* herceg: Kézi veretű ezüst kancsó. 3. *Csász. és kir. 7. husz. ezr.*: Ezüst tea-szerviz. 4. *Kandel Imre*: Ezüst keretű sportkép.

IV. *Hátaslovak előlovasglása*. Díj 800 korona és négy tiszteletdíj. 1. *Polniczky Lajos* főhadnagy 11. husz. ezr. id. p. k. „Mádi”. Lovagolta a tulajdonos. 2. *Reök István* százados 5. honv. husz. ezr. id. p. k. „Csapatielvény”. Lovagolta a tulajdonos. 3. *Vessel Leó* lovag főhadnagy 15. drag. ezr. i. p. k. „Harmonie”. Lovagolta a tulajdonos. 4. *Jakobovich Jenő* főhadnagy 12. husz. ezr. id. fek. k. „Mokus” (félvér). Lovagolta von der. *Lühne Nándor* főhadnagy 12. husz. ezr. — Tiszteletdíjak: 1. *Károly* főherceg díja. 2. *A debreceni 2. honvédhuszárezred*: Művészi kivitelű aranyserleg. 3. *Ily. Telegdy József*: Ezüst serleg. 4. *Nadányi Pál*: Coleoni szobor.

V. *Hintós fogatok díjazása*. Három tiszteletdíj. — 1. *Kufler Dezső* id. fek. k. „Dorka”, id. fek. k. „Skambi”. 2. *Széchényi Ernő* gróf 5 é. gesztenye-tarka h. „Fácán” 6. é. gesztenye-tarka h. „Pityke”. 3. *Ily. Okolicsányi Lajos* 6. é. d. k. „Cukros vércse”. 6. é. f. k. „Fényes”. Tiszteletdíjak: 1. *Bécsi urkocsis egyesület*: Ezüst kazetta Szt. György lovasszobrával. 2. *Forray Ernő*: Művészi kivitelű, velencei kristályüvegből készült, ezüst foglalatu bőlé tartály. 3. *Urkocsis egyesület*: Tintatartó ezüstből.

VI. *Juckertfogatok díjazása*. Három tiszteletdíj. 1. *Klobusitzky Géza* id. f. k. „Kotél II.” 5. é. f. k. „Jessy”. 2. *Id. gróf Wolkenstein Oswald* 4. é. sp. k. „Luczi”, 4 é. sp. k. „Hulala”. 3. *Kovács Sándor* négyes fogata id. sz. k. „Margó”, id. vasderes k. „Adri”. id. sz. k. „Emmi”, id. sz. k. „Sári”. Tiszteletdíjak: 1. *Bécsi ügető-egyet*: Nagy aranyserleg. 2. *Dessewffy Miklós* gróf: Ezüst fedetű, csiszolt kristálykancsó. 3. *Uray János* báró: Ezüst cigaretta kazett.

VII. *Női hátaslovak díjazása*. Hat tiszteletdíj és emléktárgyak. — 1. *Gróf Eszterházy Pálné* id. sp. h. „Jacko”. Lovagolta a tulajdonos. 2. *Keresztes Artur* százados „Melodia”. Lovagolta: *Pachhoffer Gertrud*. 3. *Órgrői Marenzi Ferencné* 6 é. sp. h. „Darius”. Lovagolta a tulajdonos. 4. *Gruber Mici* urhölgy id. sz. h. „Táltos”. Lovagolta a tulajdonos. 5. *Streicher Andor* id. p. k. „Babám”. Lovagolta *Streicherné*. 6. *Gróf Pongrácz István* 5 é. sz. k. „Rozmarin”. Lovagolta: gróf *Pongrácz Vilma*. Tiszteletdíjak: 1. *József kir. herceg*: Nagy ezüst serleg. 2. *Stummer Károly* báró 7. cs. és kir. ezredbeli főhadnagy: Arany bonbonniere. 3. *Concours Hippique intézősége*: Antik aranyozott kazetta, zománcozott női alakokkal. 4. *Concours Hippique intézősége*: Két ezüst váza. 5. *Vecsey Zoltán*: Márvány óra. 6. *Debreceni urhölgyek*: Email cigarettatárca, három ezüsfogantyus bot és két ezüst tárca.

Az Odol, mint ismeretes, azon szájvíz, mely a fogromlás okai ellen biztosan küzd. Aki az Odol következetesen alkalmazza, az a mai ismeretek szerint a legjobb fog- és szájápolást végzi.

A csatornadíj fölemelése Ki volt a halott?

Nagy deficit a csatornaköltségvetésnél

A debreceni csatornamű létesítésekor úgy tervezték a költségek amortizációját, hogy annak egy részét a háztulajdonosok fedezik, egy részét pedig a város házipénztára pótdából fedezi. Időközben azonban mind több csatornát építettek úgy, hogy a kiadás sokkal nagyobb lett s így a háztulajdonosok hozzájárulása nem fedezte az amortizációt s a városnak 10.000 koronát meghaladó összeggel kellett hozzájárulni a fedezeti összeghez.

Ez állapot megszüntetése érdekében *Kondor Kálmán* főszámvevő a csatornadíjak fölemelését javasolta. Erre vonatkozóan a következő előterjesztést tette:

Tekintetes Tanács!

Az elmúlt 1912. évben készített 1913. évi költségvetés beteriesztése alkalmával a csatorna fentartási alapnál reá mutattam azon állapotra, hogy a csatorna alap jövedelme egyáltalában nem fedezi a kiadást, úgy, hogy 49229 korona 67 fillér hiány kimutatásával zárult a csatornaalap költségvetése, ugyanakkor reámutattam azon körülményre is, hogy a kimutatott hiányt csakis a csatorna fentartási díjnak felemelésével lehet egvensúlyozni.

Jelen alkalommal a csatorna alapnak 1914. évi költségelőirányzatát készítettem el s terjesztettem be. A beteriesztett költségvetés szerint meggyőződhetik a tekintetes Tanács azon körülményről, hogy a múlt évben tett azon javaslatom elől, hogy a csatorna használati díjakat fel kell emelni, tovább kitérni már nem lehet, ugyanazért javaslatomat az alábbiakban terjesztem elő:

Tudom, hogy így a magánosok által fizetendő díjak, valamint a házipénztár évi 44 ezer korona hozzájárulása a csatorna-alapszabályzat rendelkezése szerint van megállapítva s annak megváltoztatása előtt sem egyes háztulajdonosoktól, sem a házipénztártól nagyobb összeg nem szedhető, azonban a beteriesztett költségvetésben a bevételek és kiadások egybevetése után kitűnik, hogy *kerek számmot említek, 132.000 korona hiány mutatkozik*, amelynek fedezetéről gondoskodni kell.

Ugyanazért azon javaslatot terjesztem a tekintetes Tanácshoz, hogy úgy a háztulajdonosok által fizetendő díjakat, valamint a házipénztár évi 44000 korona hozzájárulási összegét a szükségnek megfelelően emelni méltóztassék, mert csak így lehet a csatorna alap költségvetését hiány mellőzésével összeállítani, miután pedig jelen esetben a csatorna-szabályrendelet módosítása válik szükségesé s az erre vonatkozó intézkedéseket a házipénztár költségvetése tárgyalása előtt sürgősen megtenni méltóztassék.

Debrecen, 1913. szeptember hó 4-én.

Kondor Kálmán,
főszámvevő.

A jog- és pénzügyi bizottság ma tárgyalta ez előterjesztést s kiadta a tanácsnak, hogy készítsen valamelyes tervezetet annak keresztülvitelére. A bizottság kimondta még, hogy a csatornadíjak pótdából nem fedezhetők.

Ma a csatornadíjakat négyszögölenként vetik ki, minden háztulajdonos telkének négyszögöle után 6 fillért fizet. A bizottság ezt a kulcsot is megakarja változtatni, mert azt is igazságtalannak tartja.

Hasolnó eljárást javasol különben a főszámvevő a vízdíjaknál is, amelyeknek emelését szintén javasolja. A víz köbmétere eddig 16 fillér volt, most 20 fillérre akarják fölemeltetni.

Ki volt a halott?

Ártatlanul elítélték?

Párisból táviratozzák: Még 1910. november 17-én történt, hogy többen, jóismerősök, levelet kaptak *Meynier* volt gyarmati tüzérkapitánytól, hogy meggyilkolta menyasszonyát, *Oliver d'Ambricourt* bárónőt.

A levél adatai szerint kutató rendőrség egy szálló szobájában csakugyan talált egy halott nőt, aki félmeztelenül hevert az ágyon, és — ugyilátszik — megfojtották. A holttestet eltemették és a tüzérkapitány ellen megindították a hivatalos eljárást. A kapitányt néhány napig nem találták, de két hét múlva önként jelentkezett. Ekkor letartóztatták és a vizsgálóbíró elé vitték. Ott mindent megvallott.

A bünpör sokáig húzódott. A kapitányt elítélték ugyan tíz évi szabadságvesztésre, de mivel az orvosok véleménye szerint szervezete teljesen szét volt roncsolva, azonkívül a vizsgálat egyáltalában nem tudta a gyilkosságot tisztázni, a felsőbb katonai bíróság megkegyelmezett neki. Az idén augusztusban szabadon bocsátották.

A kapitány azonban most már nem elégedett meg a kegyelemmel, hanem pörének újrafölvételét sürgette. Beadványában elmondja, hogy a szállóban talált holttest nem a menyasszonyáé, hanem menyasszonya legjobb barátjáné, akit ő csak *Fernande* néven ismer. Ezt a *Fernande*ot sem ő gyilkolta meg. Mikor menyasszonyát meglátogatta, a bárónő a holttest mellett feküdt az ágyban. A bárónő rimázkodott neki, vállalja magára a gyilkosság látszatát és hagyja őt elmenekülni. Akapitány úgy is tett, s a bárónő külföldre szökött.

A kapitány fölhozza beadványában, hogy menyasszonya megrögzött morfinista volt. Teste tele volt az apró szurások sebhelyeivel, amelyeket a hatóság a szállóban talált holttesten hiába keresne. Kéri tehát a holttest exhumálását. Kéri azonkívül pörének teljes up lefolytatását és tiszti rangjának visszaadását.

A bárónő most Olaszországban van, ahol állítólag többen látták. A kapitány két levelet is mellékel, amelyeket az utóbbi időben kapott tőle.

Színház

HETI MŰSOR:

SZERDA: *Válás után*, vigjáték. (A bérlet.)

* „*Válás után*”. (A színháziroda jelentése.) Szerdán, f. október hó 15-én *Alexander Bisson* kitűnő vigjátéka, a „*Válás után*” kerül előadásra A) bérletben. A finom, de mindvégig rendkívül mulattató vigjáték gondos előadásban és elsőrendű szereposztással kerül színre és egy igazán kellemes estét ígér a közönségnek. A darab központjában egy tipikus anyós áll, aki minden bonyodalom oka, de egyszersmint a kitűnő bohózat helyzeteket is ő hozza létre. E parádés szerepet a debreceni közönség egyik kedvence: *H. Serfőzi Etel* komika játssza, vele együtt *Kassay Lesz* az, aki a közönséget ez estén állandó derűtségben fogja tartani. Partneraik: *Károlyi Ibolyka*, *Szentiványi Gitta*, *Lajtai Madas* és *Nagy Sándor* is derekasan gondoskodni fognak, hogy a közönség mentől jobb hangulatban távozzék e pompás elő-

adásról. Jegy a közönség re

* A „*Bella*” z i r o d a j e szenciát ke ton, október debreceni szin tásban megy: Luise, neje — Halassi Maris tai, Tormay Cr mama — Erő Károly — Fe Mari — Pay — Rónai, Da saine, Révész Vándory, Pu tai, Scarpa - Giza, Sofför Kelicsék laká ralótelepen, tőzjében, el iránt rendkiv hogy már cs ket ez előad

* *Diszel* cours Hippic előadások va kerül utoljár gyermeke. borból vett valamint Ha egy kis leá nyomást ke közkívánatr bemutatásra cours Hippic lesz.

Hogy

Négys

Európa nyomta me Fehérházba totta a rob mot. Erre tettek le V csatorna t tis. Maga és szinte merőben h szeget köl sze Wash Galveszto hosszaság Mexikóban kétszázny után átvo a Nikarag ujjabb két rület átsz a Gambo

Magá dig tiszta lagát nég széles és hetetlenü nek ferol venezer, namit vo Enné robbantó ban izgal el a kivá kon keré különvon zalmasar A r natában ijedtség ugyan v

PIACZ-UTC

városi

adásról. Jegyek már a színházi pénztárnál a közönség rendelkezésére állanak.

* **A „Bella” szereposztása.** (A színházi iroda jelentése.) Szomorú Dező szenciát keltett színműve, amely szombaton, október hó 18-án kerül először színre a debreceni színpadon a következő szereposztásban meg: Dr. Keilics Gyula — Madas, Luise, neje — Uti Giza, Bella, leányuk — Halassi Mariska, Talpa Magyar Ede — Lajtai, Tormay Gusztáv — Nagy Sándor, Nagymama — Erdélyi M., gróf Thurein-Ernőffy Károly — Fehér Gyula, Pál, fia — Kormos, Mari — Payer, Röghegyi — Kassay, Klein — Rónai, Dada — Váradiné, Amalia — Kaszainé, Révész — Szalay, Prinz Liebsberg — Vándory, Puccini — Dalnoki, Ügyelő — Ajtai, Scarpia — Balla, öltöztetőné — R. Kun Giza, Sofför — Juhász. Az 1-ső felvonás Keilicsék lakásán, a második egy balatoni nyaralótelepen, a harmadik az Opera egyik öltözőjében, előadás alatt történik. Az előadás iránt rendkívüli érdeklődés mutatkozik, úgy hogy már csütörtöktől kezdve árusít jegyeket ez előadásra a színházi pénztár.

* **Diszeladások az Apollóban.** A Concours Hippique tiszteletére ezen héten diszeladások vannak az Apolló-színházban. Ma kerül utoljára bemutatásra „Marianne, a nép gyermeke. A porosz-francia (70—71.) háborúból vett téma. A két hadsereg küzdelme, valamint Hanny Porten mint főszereplő és egy kis leányka játéka, a legmélyebb benyomást keltik a szemlélőben. Csütörtöktől közkívánatra „Pompéji utolsó napjai” kerül bemutatásra, pénteken pedig már a „Concours Hippique első napi felvétele is látható lesz.

Hogy robbantották föl a Panama-gátat

Négyszázezer kiló dinamit

Európai idő szerint reggel nyolc órakor nyomta meg Wilson elnök a washingtoni Fehérházból azt a gombot, amely megindította a robbanásához szükséges villamos áramot. Erre a célra külön kábelvezetékét fektették le Washingtonból egészen a Panamacsatorna tulsó felén lévő hatalmas sziklagátig. Maga ez a vezeték óriási pénzbe került és szinte érthetetlen, hogy az amerikaiak merőben hívságos célból ilyen rengeteg összeget költöttek. A villamos vezeték első része Washingtontól Texas nagy kikötőjéig Galvesztontig halad kétezeröttszáz kilométer hosszúságban. Galvesztontól a vezeték a Mexikóban lévő Koatzacoalkosig haladt ezer kétszáznyolvan kilométer hosszúságban, ezután átvonult a Szalina Kruz félszigeten és a Nikaraguában lévő Szan Juanon keresztül újabb kétezerszázötven kilométer hosszú terület átszelése után végre eljutott a vezeték a Gamboa-szikla tövéig.

Magáról erről a sziklafalról sem volt eddig tiszta fogalmunk. Ez a természetes sziklagát négyszáz méter hosszú, tizenhét méter széles és huszonöt méter magas, tehát végzetlenül erős és masszív kötömegek, amelynek ferobantásához nem mint írták, negyvenezer, hanem négyszázezer kilogramm dinamit volt szükséges.

Ennek az irtózatossá, alig elképzelhető robbantó erőnek a kitörését egész Amerikában izgalommal várták és tizezrével utaztak el a kíváncsiak a csatornához, ahová napokon keresztül szállították a kíváncsiakat a különvonatok. Szemtanuk leírása szerint borzalmasan nagyszabású volt a robbanás.

A rengeteg közönség a robbanás pillanatában mintha egy ember lett volna, az ijedtség ordításában tört ki s a helyzet csakugyan veszedelmesnek látszott, mert a föld

éppúgy remegett, mintha földrengés történt volna. A robbanás percében óriási füst- és sároszlop emelkedett az ég felé. Amikor a füst szétoszlott és a rengeteg mennyiségű kötőanyag és iszap visszahullott a földre, látható lett, hogy az egész sziklafal nem tünt el, hanem csak számos nagy rés támadt rajta. Ezek a réseken lassankint kezdett átszivárogni a víz. Ez a szivárgás mind erősebbé vált és néhány órával később már vallóságos folyamná nőtt, amelynek hullámai mind erősebben ostromolták a sziklagátból épségben maradt részeket.

A robbanás megtörténte után harminc perccel távirat érkezett a Fehér Házból, amely jelentette, hogy minden rendben van. Szakértők vélekedése szerint most már öt-hat héten belül végigmehetnének a csatornába a hajók is. Most adták a világ tudomására azt is, hogy a Gamboa-gát fölrobbantásával sietni kellett, mert a késedelem újabb esztendőig tartó munkát okozott volna. Ugyanis a Kulebra nevű medence kezdett teljesen eliszaposodni és ezt kellett meggátolni a Gamboa-sziklafal fölrobbantásával.

HIREK

— **A miniszterelnök hazaérkezett.** Tisza István gróf miniszterelnök ma reggel hat óra harminc perckor titkára, Latinovits Endre doktor kíséretében a brukki személyvonattal Bécsből Budapestre érkezett.

— **Esik a hó.** Három nap óta vége szakadt a szép őszi időjárásnak és hirtelen beállott a zord hideg. Déván ma reggel a várost környező hegyeket hó lepte el. Az idő teljesen téliesre változott. A le nem szüretelt szőlőket fagy fenyegeti.

— **Az orosz hadügyminiszter házassági botránya.** Pétervárról táviratozzák: Társadalmi és politikai körökben óriási feltűnést kelt az a vád, mellyel egy Pukovics nevű kiewi nemes vádolja meg Suchomlinov néhány évvel ezelőtt Kiew telihatalmu kormányzó-tábornoka volt és szerelmes lett Pukovics feleségébe. Egyszer, mikor Pukovics hosszabb külföldi utjából hazatért, kézbesített neki egy végzést, mely szerint házasságát a férj hiútlansága következtében felbontották. Ugyanekkor azt is megtudta, hogy felesége már férjhez ment Suchomlinowhoz. A kijátszott férj eleinte nem is mert pört indítani a telihatalmu Suchomlinov ellen és csak most hozza nyilvánosságra az ügyet. Kijelenti, hogy a válóperben hamis tanukat fogadtak fel, hazug vádakot koholtak ellene és ezek alapján bontották fel házasságát. Érdekesebb, hogy azok az akták, melyekben a fel-fogadott tanúk vallomásai vannak, eltűntek és Pukovics most hiába keresi azokat. Előkelő ellenzéki körök magukévá tették Pukovics vádjait és nem lehetetlen, hogy a ki-pattant botrány megbuktatja a hadügyminisztert.

Egységáruk

12
K

City cipők
Falkóháza Piac-utca 40., a Hungáriával szemben.

16
K

— **Vézi József.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A „Pester Lloyd”-on máától fogva Vézi József neve szerepel főszerkesztőként. Vele a magyar publicisztika egyik legkiválóbb munkása kerül vissza az aktív újságírás terére. Akik tollának erejét, tudásának széles körét ismerik, jól tudják, hogy Vézi József diszes állásában micsoda szolgálatokat tehet a magyarságnak, melynek eddig is önzetlen, lelkes harcosa volt.

— **A Dmke. internátus megnyitása.** A debreceni Dmke. internátust e hó 27-én nyitják meg nagy ünnepélyesség keretében. Az ünnepélyen Debrecen városa, a Dmke. küldöttei, a kormány képviselői is részt fognak venni.

— **A kolera.** Érmihályfalván újabb kolera-gyanus megbetegedés történt. Lakatos Pál földmunkás kezét fogott egy fertőzött beteggel és ma reggelre kitért rajta a kolera-gyanus tünetek. A beteget elkülönítették. Az alispán betiltotta az érmihályfalvai vásárt. Tiszaroffon a múlt héten történt egy kolera-eset, szombaton pedig ismét két eset fordult elő. Schramkó Irma tizenhárom éves leány már meg is halt, öccsének, a nyolcéves Andrásnak állapota reménytelen. — A belügyminisztérium közegészségügyi osztályának hivatalos jelentése szerint a temesmegyei De liblátón egy, Temesváralján négy, a krassó-szörénymegyei Illyéden öt, Nagylaposnokon öt, Néramezón egy, Néramogvoroson kettő, a zemplénmegyei Keszletén közszégyben egy, az ungmegyei Drugafalván egy, a beregmegeyi Zugón hét, a pestmegyei Ordason egy kolera-gyanus megbetegedés fordult elő. Kolozsvárott négy kolerabacillus hordozót találtak.

— **Az albánok harcolnak.** Cettinjéből táviratozzák: A montenegrói csapatok és az albán fölkelők között a harc az egész vonalon tart. Guzinyénél három nap óta nagy elkeseredéssel harcolnak. A montenegróiaknak eddig nem sikerült visszaverniök az albánokat, akik támadóan lépnek föl. A hadvezetőség új csapatokat és tüzérseget küldött a harctérre.

— **A Concours Hippique itt időző főúri és katonai méltóságok.** Figyelmébe ajánljuk az Uránus-színház mai műsorában ma utoljára látható Pathé-újság megtekintését, mely gazdag tartalmával és remekül sikerült mozgófelvételeivel tárja elénk a multheti világeseményeket, köztük Vilmos császár jubileumára rendezett ünnepséget, díszfelvonulásokat és a jelen volt katonai méltóságok csoportját, mely gyönyörű képet nyújt. Azonkívül jeleneteket látunk a belga királyról, Péter szerb királyról, Vilma királynőről, Eitel Frigvel porosz hercegről és Jenő főhercegről készült felvételeket. Továbbá Pegoud, a híres francia aviatikus szenzációs mutatványairól vannak egyes jelenetek a pompás Pathé-újságban, melyet különösen az intelligencia kedvel.

— **Az új karlócai adminisztrátor.** Ujvidékről jelenti: A király október 4-én írta alá Gruics Mihály károlyvárosi püspöknek karlócai adminisztrátorrá történt kinevezését. A püspök tegnap este Karlócára érkezett s ma reggel átvette a patriarkátus ügyének intézését. Az adminisztrátor nemsokára megkezdí a szerb pártokkal a tárgyalásokat. Az 1868-ik évi statutum egyházi szabályzatai alapján a jövő év májusában fog összeülni az új görög-keleti egyházi kongresszus, amelynek hetvenöt tagja lesz, ötven világi és huszonöt egyházi. A világi tagok közül huszonötöt a megyéspüspökök jelölnek ki a virilisták közül, úgy hogy a mindenkor patriarkának ötven szavazata lesz a kongresszuson. Szerb világi körökben igen vegyes érzelmekkel fogadták Gruics püspöknek adminisztrátorrá történt kinevezését.

PIACZ-UTCZA 65.

DEBRECZENI VAS- ÉS RÉZBUTORGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

MIKLÓS-U. SARKAN

városi lerakatában állandó butorkiállítás: vas- és rézbutorban a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Eladás Kicsinyben, Gyúrti árakban.

**BORBÉLY LILI-SZELET
GESZTENYE-PÜRÉ
KROKANBUS**

:: ujdonságok ::
megrendelhetők

M A R X cukrászdájában.

Csapó-utca 18 és a színházi buffettben.
Telefon 866.

— **Orlasi bányakatasztrófa.** Londonból táviratozzák: A Cardiff mellett lévő Universál bányában ma reggel aszénpor meggyuladt s a bányában a gázok fölrobbantak. Ez reggel nyolc óraker történt, amikor már 700 bányász szállott le a bányákba. A mentési munkálatokat azonnal megkezdték, de 136 embert megmenteni nem tudtak, ezek odavesztek.

— **Öngyilkosság repülőgépen.** Párisból táviratozzák: Oranban történt, hogy Soleillan aviatikus tiszt a katonai repülőgépcapat tisztjeinek és legénységének szemeláttára száz méter magasságból leugrott repülőgépéről. Az aeroplán gazdátlanul libegett még néhány perig, azután keringve leszállott. Ez az első eset, hogy repülőgépről öngyilkosságot követett el valaki. Soleillan bairtsai a katonai vizsgálóbizottság előtt ugy vallottak, hogy társuk napokkal előbb megmondta nekik, hogy halálra szánta magát.

— **Concours Hippiqueről** pillanat-felvételek, képeslapok és fényképnagytások kaphatók Balkányi fényképésznél Piac-utca 46. sz. a. Békés Lajos mellett.

— **Az elégett hajó.** Rotterdamból táviratozzák: A „Volturno“ két volt matróza, akik harminckétszer tették meg az utat a gőzessel Amerikába, azt mondja, hogy a hajón a tüzoltókészülékek mindig rossz állapotban voltak. A hajó rendszeresen szállított könnyen robbanó anyagokat és tűzveszedelemes olajokat. Egyszer már történt egy robbanás a Voltornon és akkor is nagyon sok matróz odaveszett. A Nappaharock gyorsgőzösnek Halifaxba érkezett dróttalan távirata szerint a gyorsgőzös tizenkilenc hajótöröttet mentett meg. A legújabb megállapítások szerint százkilencvenkilenc ember hiányzik; ezek közül nyolcvanhét halott, száztizenkettőről pedig egyelőre nem tudnak.

Liverpoolból táviratozzák: Barr kapitány, a „Karmania“ gőzös kapitánya részletesen leírja kísérleteit arra, hogy az égő Voltornó gőzössel érintkezésbe jusson, azonban minden kísérlete hiábavaló volt. A mentőcsónakokkal a Voltornót nem lehetett megközelíteni. A Karmania fényvöröskkel megvilágította a megjelent többi gőzös mentőcsónakjainak útját. A mentőcsónak menekülteitől hallotta, hogy a Voltornó utasait a kiállott rémület teljesen megbénította. A Voltornó kapitányának tagadhatatlanul bátor volt a viselkedése, ha meggondoljuk, hogy annyi megrémült ember között nem vesztette el a fejét.

— **Csak Török-pezsgőt igyunk,** minden jobb üzletben kaphatja.

Alapított 1878.

**RIESZ HENRIK
KOCSIGYÁROS
DEBRECZEN**

**Luxus hintók minden alakban.
Legjobb munka.**

Mintalap kívánatra.

— **A végzetes sorsjegy.** Kellemetlen esete volt a sorsjegyével egy szegény pankovl vasuti munkásnak. Évek óta játszott egynegyed porosz osztálysorsjeggyel. A sorsjegyet sokáig nem huzzták ki, s a munkás tréfálkozva azt mondta a feleségének, hogy a szám valószínűen nincs benne a szerencsekerékben. Az asszony komolyan vette ezt, titokban elment a bankházhoz és kicserélte a számot. Másnap az eredeti számot kihuzzták 20 ezer márka nyereménnyel. A munkás, aki a cseréről nem tudott, örömmel üságotlta ezt a feleségének. Az asszony elájult, később buskomor lett, majd öngyilkosságot akart elkövetni, végül eltűnt hazulról. A férje attól fél, hogy a vízbe ölte magát.

— **Leány-kabátok és leány-ruhák** óriási választékban Halmágyinál.

— **Ma este 6 órától utoljára látható az Uránus (Korona-passage) kiváló műsora.** 1. Pathé-újság, rendkívül gazdag és érdekes tartalommal. 2. Möríc és a nyakkendőti, kacagató. 3. Pupák féltékeny, bohózat. 4. Az osztrák-magyar haditengerészet idei flottagyakorlata, gyönyörű látványosság. 5-6-7. A háboru, epizód a balkáni háboruból 4 felvonásban. Előadás kezdete 6 óraker, folytonos bemenettel, utolsó bemenet fél 10 óraker. Rendes helyárak. Bérlet, tisztvisel- és trafikjegyek érvényesek.

— **Menyasszonyi, névnap** és mindenféle alkalmi ajándéktárgyak, jó és olcsó kivitelben **Mentze Henrik** áruházában kapható Piac-utca 38. sz.

— **Öngyilkosság a színházban.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A Nemzeti Színház ma az „Ember tragédiáját“ adta elő. Előadás alatt az egyik jobb oldali páholyban fölállott egy estélyi öltözötű fiatalember s revolverrel agyonlötöte magát. Hogy ki az öngyilkos, nem lehetett még megállapítani, csupán egy írást találtak nála, amelyen azt kéri, hogy tettének okát ne kutassák, ő sorsüldözött ember.

— **Szökés a kaszányából.** A cs. és kir. 39. gyalogezred parancsnoksága átiratban értesítette a debreceni rendőrséget, hogy Rézműves Béni és Horváth Miklós 7. századbeli ujoncok az ezred kötelékéből megszöktek. Országos körözésük elrendeltetett.

— **Női felöltök angol-kelméből** minden divatszínben 14 korona Halmágyinál.

— **A jókedvű üveges.** Papp Kálmán üvegeségéd ma hajnalban a Széchenyi-utcán kissé ittas állapotban egy ablakot a kezével betört. A szilánkok oly súlyosan megvyeztek, hogy a mentőknek kellett bekötözni sebeit. A lakásán ápolják.

— **Solingeni és angol acél zsebkések,** ollók, borotvák és nyíró készülékek olcsó szabott árakon **Mentze Henrik**-nél Piac-utca 38. szám.

— **Osztálysorsjáték.** Az osztálysorsjáték mai huzásán

20.000 koronát nyertek: 3871 106561.

10.000 koronát nyert: 66090.

5000 koronát nyertek: 90105 95616.

2000 koronát nyertek: 202 7283 11271

12847 17984 20196 22235 23791 26292 32912

34261 34310 38867 42516 43382 46444 50455

51093 54248 58944 60434 62021 63710 64615

69022 74739 75272 77819 78629 85364 86244

87226 88786 91987 94606 103669 104062

107904 108730.

1000 koronát nyertek: 4030 6872 7454

12433 15686 17953 18592 24619 26172 34483

37622 38129 39208 40053 52291 44670 49425

51458 52712 54922 55375 55466 59023 62923

63921 70416 71249 72747 72917 72303 74051

77041 77075 80524 80549 81990 83473 86206

88722 89172 91705 94635 95636 98722 99576

103531 105272 107410 108327.

Azonkívül kihuzztak 500 és 200 koronás nyereményeket. A következő huzás holnap lesz.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktözsde.

Magyar hitel	895
Osztrák hitel	626-60
1 szászalkos koronajár. dé	81-15
Allamvasut	698-60
Jelzálogbank	424-60
Himnarmány	680-60
Halgótarjau	760
Mónti vasut	644-60

Irányzat:

Hagánleszámítolási kamatláb:

Bécs 5¹⁵/₁₆ %, Berlin 4¹/₂ % London —

Budapesti gabonátözsde.

Svara Z. (Strasser & König) dobr. disonányos távirati jelentés.

Buza májusra	10-67
„ októberre	11-89
1914. apr.	8-10
Rozs szeptemberre	8-87
Zab októberre	7-66
„ szeptemberre	—
Tengeri 1918. szeptemberre	7-6
máj	6-45

Készára 5-10-zel olcsóbb

Az Osztrák-Magyar Bank osztaléka. A pénzügyi körökben az a hír járja, hogy az Osztrák-Magyar Bank ez idei osztaléka 125 korona lesz, öt koronával több a mult évi osztaléknál. Ez esetben a részvény jelenlegi 2070 koronás árfolyama mellett az Osztrák-Magyar Bank-papírok hat százalékot jövedelmeznek, ami az effajta minőségű papíroknál nem mindennapi kamatozásnak mondható.

Rongyok eladása. A kassai 6-ik hadtest különféle használaton kívül helvezett rongy-, szövet- és gyapju darabok eladására irt ki árverést. Ajánlati adatok a kereskedelmi- és iparkamaránál Debrecenben megteudhatók.

Fizetéseképtelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetéseképtelenségeket jelenti: Spitzer Béla gyermekruhakereskedő Nagyvárad, Ziffer Sándor Arad, Friedmann Mátvás Sátorajhajuhely, Klein Adolf Arad, Petrik Mihály Mélykut, Guttman Béláné Nagykároly, Epstein Sámuel utóda Budapest, Rákóczi-ut 70., Bikar Milutin P. Zombor, Glatstein Henrik Eperjes, Kovács Mátvásné Fonyód, ifju Kertész István Csikszereda, Gombos László utóda Torda, Handler Herman Nagyberezna.

3542—1913. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreceni kir. járásbírósnak 1913. V. 4540/1. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint a Leszámítoló és Pénzváltóbank részére de reczeni lakosól 2000 kor. tőke, ennek 1912. év augusztus hó 20. napjától számítandó 6% kamatai és az eddig összesen 183 kor. 76 fillér perköltség erejéig 1913. évi július hó 16-án bíróltag lefoglalt és 815 koronára becsült zongora, írógép, butorok és egyéb ingóságok **1913. évi október hó 15 en délután 5 óraker** kezdetét veendő és Debreczenben, Hatvan-utca 3 szám alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1913. évi szeptember hó 12. én.

Oláh Géza, bírói kiküldött.

Donogán és Somossy

Hajdúvármegye szállítól nagy áruházába

megérkeztek az őszi

:: idény ujdonságai ::

Kosztümelmek — Bluz- és Pongyolakelemek

— Divatselymek — Flanellek — Velezek —

Bársonyok. — Kész menyasszonyi kelengyék.

Külön szényegosztály.

”

AZ E

VESZTES

Ipar
cs
Körk
tél
Kalo
tél
Épül
cs
Felsz
ér
Jósz
sé
Alka
Kam
Költ
Tüzi
Kő
Mész
ira
Mész
Épü
Kéte
Kam
Költ
Alka
Adó
Erd
M
le

VAGYON

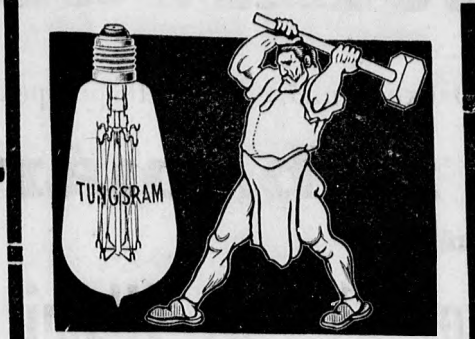
Erd
Kőb
Kör
Ipar
Máv
Mész
Kalo
Épü
Jósz
Mész
Gró
Sch
Mag
For
Mész
Utá
Átr
Elő
Tüz
Kő
Fels
Gaz
Pén

Mész
Mész
Erd
Épü
Kör
Kör
Elő
Kő
Aru
Vár
Mész
Pén

Schwar
Dr. Ber

Hajdu

Ne fogadjon el MÁS lámpát, mint
„TUNGSRAM“
 fölírású VALÓDI DROTLÁMPÁT.

Hazai gyártmány! Óvakodjunk utánzatoktól!

AZ ELSŐ ÉLESZI MÉSZEGETŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG ZÁRSZÁMADÁSAI.

VESZTESÉG.		Veszteség-nyereség-számla.		NYERESÉG.	
Kesztegi-telep		Kesztegi-telep		Kesztegi-telep	
Iparvasut szla. leírás értékcsökkenés	998.47	Erdő számla	16181.26	Gazdasági számla	4244.02
Körkemence szla. leírás értékcsökkenés	2000.—	Mész	65597.29	Veszteség-nyereség-számla:	
Kalotai erdő szla. leírás értékcsökkenés	2000.—	Mult évi nyereség áthozatal	3225.63		
Épületek szla. leírás értékcsökkenés	844.83				
Felszerelések és szerszámok értékcsökkenés	3339.82				
Jószágállomány szla. veszteség	2521.50				
Alkalmazottak szla. veszteség	22709.94				
Kamat szla. veszteség	21732.18				
Költség	20027.88				
Tűzifa	2159.01				
Kő	1984.40				
Tordai-telep		Tordai-telep		Tordai-telep	
Mésztelep és felszerelés leírás értékcsökkenés	1210.28	Mész számlán nyereség	14912.66	Áru	6986.70
Mézkemence	5575.19				
Épületek	177.56				
Kétes követelések veszteség	1000.—				
Kamat számla	3787.91				
Költség	9989.41				
Alkalmazottak	5716.27				
Adó	142.—				
Erdő	606.06				
Mult évi nyereség áthozatal	3225.63				
le folyó évi veszteség	598.78				
					111147.56

VAGYON		Mérleg-számla.		TEHER	
Kesztegi telep.		Kesztegi telep.		Kesztegi telep.	
Erdőbirtok számla	420000.—	Részvénytörke számla	1200000.—	Tartalékalap	8577.72
Kőbánya	107000.—	Elfogadvány	210000.—	Central-Boden-Credit bank	97233.21
Körkemence	100000.—	Adó számla	10211.42	Osztalék számla	42.—
Iparvasut	45000.—	Személyek	9880.07		
Máv. csonkavágány	30000.—				
Mésztelep és felszerelések	46966.—				
Kalotai erdőszámla	11000.—				
Épületek	43070.—				
Jószágállomány	3320.—				
Mészárusító r. t.	14500.—				
Gróf Zichy uradalom	4161.85				
Schwarz Jakab	1249.40				
Magyar bank és kereskedelmi r. t.	1347.—				
Forgalmi bank r. t.	80401.—				
Mészárusító r. t.	10080.32				
Utánvét számla	884.20				
Átmeneti	3000.—				
Előleg	129.—				
Tűzifa	66058.28				
Kő	3737.—				
Felszerelések	16778.80				
Gazdasági számla	3085.—				
Pénzkészlet	1077.84				
Tordai telep:		Tordai telep:		Tordai telep:	
Mésztelep és felszerelések számla	136000.—	Személyek számla	4915.58	Mult évi nyereség áthozatal	3225.63
Mézkemencék	106500.—	Mult évi nyereség áthozatal	598.78	le f. évi veszteség	2626.85
Erdő	36000.—				
Épületek	24630.—				
Mészárusító r. t.	4053.17				
Király József	2693.49				
Előleg	1269.49				
Kő	2390.76				
Áru	7674.21				
Vármegyei takarékpénztár	3467.84				
Mész	511.10				
Pénzkészlet	5651.10				
					1343686.85

Debreczen, 1912 december 31.

Schwarz Jakab, Matlekovics Sándor, Dr. Hegedűs Jenő, Fisch Lajos, Jakabfi József, Dr. Berger Andor, Zádor Félix, Fleischl Sándor, Király József, Ungár Jenő, Bálint Béla az igazgatóság tagjai.
 Hajdu Imre, Perozel József, Rosenfeld Salamon, Lemberger Sámuel, Dr. Sámson Márton a felügyelő-bizottság tagjai.

30 azóig 50 fillér, azontul minden azó 1 fillér, a legkisebb hirdetés 50 L. **APRÓ HIRDETÉSEK** Vasstag betűből szedett minden azó 10 fill. Apró hirdetések előre fizetendők.

Különteleg Adás-vétel

Mig a készlet tart
 az új Béka áruházban Piac- és Hatvan-utca sarkán legújabb faconis selyem bluzok 19 korona. Szövet etamin és batizt bluzok 5 korona, 1 vég angol vászon finom szálú 11 korona, egy kész rumburgi lepedő varrás nélkül 240 korona, szövet maradékok 140 cm széles 3 korona. Férfi ingek és fehérműmek remek választékban. Fiu és leánykaruhák remek választékban. Csekély bevásárlásnál sok pénzt takaríthat meg a Béka áruházban. 1715

Bárony
 szövet kosztümök, bluzok, eladók. Király-utca 5. földszint baloldal. 547

Uj
 szoba kredenc, tüzhely és több szék olcsón eladó. Hadházi-utca 22. 548

Adómentes
 ház Péterfia-u., kaszárnyánál nagy kerttel eladó. Értekezhetni Libakert 12. 549

Használt
 200 hektós boroshordók sürgősen eladók. Hunyad-utca 10. 550

VIZVEZETEK,
 csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben jóállás mellett. Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítek. Házak évi jókarban tartását esekély díjazásért vállalom. Gyenes Antal, Miklós-utca 29. sz. Telefon 973. 34

MAISON BIRO
 angol női szabó Szalonját, mely 8 évig Budapesten létezett, Debreczenben Deák Ferencz-utca 13. szám alá helyezte át. Mérték után készít finom szövetsből selyem béléssel. Kosztümöt 90, raglánt 70, plüss kabátot és színházi köpenyt 100 K. Hölgyek által hozott kelméből fazon 40 K. Elsőrendű munka. 2217

Üzlet

CIRIN
 parket és linoleum keñőcs kefélés nélkül fényes és sikos. Aparkettet szép világosan tartja. — Kapható a DEUTSCH-üzletekben. 13

VALÓDI
 édes, nemes szegedi paprikakülönlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő fűszer-, gyarmat-áru nagykereskedésében, pénzügyi palota. Telefon 79. sz. 1755

Uj hentesüzlet
 A Csapó-utca 68. szám alatt (Retezár-féle házban) naponta friss disznóhús kapható. Ugyiszintén zsirnakvaló háj és sós szalonna, délben és este frissen sült lacipecsenye. B. pártfogást kér Csonka András Debreczen, Csapó-utca 68. sz. Retezár-féle ház. 2432

Lakás
 Lakatos-vagy asztalosműhelynek való helyiség és egy szoba kiadó. Széchenyi-utca 44. szám. 727

3 szobás
 modern utcai lakás melletk helyiségekkel együtt október vagy novemberre kiadó. Értekezhetni Magos-utca 18. sz. alatt.

Egy
 szoba berendezés eladó Arany János-u. 55. 556

Bolthelyiség
 Csapó-u. 6. sz. alatt november 1-re kiadó. Értekezhetni az ugyanott levő lisztraktárban. 580

Eladó
 tanyá az Ujföldön, a városhoz közel 11 hold. Késses-utca 86 551

Szőlőtőkék
 örökíteni négy fillér, ribizli-bokrok 1 korona, eladók vágóhid mögött. Czabán. 552

Eladó
 Postakert 5. sz. alatt jó száraz vályog és ócska téglá. 553

Egy
 jókarban lévő pedálos cimbalom eladó. Homokkert-u. 93. sz. 554

Szénnel
 fűthető kályha eladó. Egy butorozott szoba kiadó. Fűvészkeret-u. 10 sz. 555

Eladó
 Zápolya-utca 7. sz. ház jutányos áron, teljesen új. 557

Csinos
 tornyoskonyha eladó Bercsenyi-utca 48. 558

Eladó
 Homokkert. Hegyi Mihályné-utca 4-ik számú ház. 1 szoba, konyha, istálló, jó vízü kut, a telek 100 kadrát. 559

Boroshordók
 taposókádak használt és új kapható új 6 koronától kezdve készpénzért és hitelbe. Péterfia-u. 76. 599

Eladó
 fiókos és nyitott állványok, puldok és kézipénztár Baksainál, Hatvan-utca 8, sz. 2367

Kályha
 tapasz, magas hőbíró kapható. Kerámiai szaküzlet, Péterfia-u. 20. — Ugyanott két új vaskályha eladó. 597

Püspökladányban a Royal-szállodában
 minden időben kényelmes szobák, meleg és hideg ételk kaphatók. Mérsékelt árak, pontos kiszolgálás. Csengő a kapunál. A n. é. utazó közönség becses pártfogását kéri: Szántó Márton, tulajdonos. 1801

Állás

Jó házból
 való 4-5 gimnáziumot végzett 14-15 éves fiu felvétetik Hevesi S. szénkereskedésében, Hatvan-utca 1. szám. 2430

Egy ügyes,
 fiatal cipész-segéd, állandó munkára azonnal felvétetik Kovács Kálmán cipészhez, Burgondi-utca 7. szám. 773

Aláírási felhívás.

Hivatkozással a magyar kir. pénzügyminister úr Ó Excellentiája közzétett prospektusára

150.000,000 n. b. márka

névértékű

1913. évi magyar királyi adómentes 4 $\frac{1}{2}$ %-os állami pénztárjegy

ezenel nyilvános aláírásra bocsáttatik.

Az aláírás

1913. évi október hó 16-án, csütörtökön

az egyes aláírási helyeknél szokásos üzleti órákban, az illető helyek által közzéteendő feltételek mellett történik és pedig:

Budapesten: a magyar királyi központi állampénztárnál,
a Magyar Általános Hitelbanknál,
a m. kir. postatakarékpénztárnál,
a Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesületnél,
a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál,
a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó-Banknál;

a magyar szent korona országainak területén:

a Magyar Általános Hitelbank,
a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank,
a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó-Bank,
a Wiener Bank-Verein és
az Anglo-Oesterreichische Bank című intézetek összes fiókjainál.

A magyarországi aláírási helyeken eszközendő aláírásokra nézve a következő feltételek állapíthatnak meg:

1. Az aláírási ár 95-60 $\frac{0}{10}$ -ot

tesz, hozzáadva az 1913. évi október hó 1-től az átvétel napjáig járó 4 $\frac{1}{2}$ %-os folyó szelvénykamatokat és a félnek szabad választására bízatik, hogy a fizetést, a németországi devizának az átvételt megelőző napon Bécsben jegyzett pénzfolyamán, koronában teljesíthesse.

2. Az aláírás bejelentési ivekkel történik, melyek a fentemlített aláírási helyeken költségmentesen kaphatók.

3. Az aláírás alkalmával az aláírt összeg 5%-a biztosítékképpen leteendő és pedig vagy készpénzben, vagy olyan a napi árfolyam szerint számítandó értékpapirokban, melyeket az illető aláírási hely elfogadhatóknak tart.

4. Az aláírás alapján átengedendő összeg az aláírás befejezte után mielőbb megállapíttatik s arról az aláírók értesítetnek. Minden aláírási helynek jogában áll az egyes átengedések összegét belátása szerint meghatározni. Ha az átengedés az aláírásnál kevesebbet tenne, a biztosíték felesleges része azonnal visszaadatik. **1914 április hó 15-ig terjedő zárolási kötelezettséggel történő jegyzések különös figyelemben fognak részesülni.**

5. Az aláírók a részükre átengedett szabad és zárolt állami pénztárjegyek ellenértékét 1. évi október hó 25-től kezdve bármikor teljesen befizethetik, tartoznak azonban:

10,000 márkán aluli átengedett összegeknél:

a teljes ellenértéket 1. évi október hó 31-ig,

10,000 márka és azon felüli átengedett összegeknél:

az ellenérték 30%-át legkésőbb	1. évi október hó 31-ig,
" " 30%-át "	1. évi november hó 25-ig és
" " 40%-át "	1. évi december hó 27-ig

befizetni. A teljes átvétel, illetve befizetés megtörténte után az aláírási hely a letett biztosítéket elszámolja, illetőleg visszaadja.

6. Bejelentések, amelyek bizonyos meghatározott címletekre szólnak, csak annyiban vehetők figyelembe, amennyiben ez az aláírási helyek mérlegelése szerint lehetséges.

7. Az átvétel ugyanazon helyen eszközendő, ahol az aláírás történt.

Budapest, 1913 október havában.

Magyar Általános Hitelbank.

M. kir. postatakarékpénztár.

Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület.

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank.

Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó-Bank.

Aláírási hely Debreczenben: **Magyar Általános Hitelbank fiókja.**